

MİKROBU İLK KEŞFEDEN ÂLİM AKŞEMSETTİN

Mikrobu ilk keşfeden âlim Akşemsettin, İstanbul Fatih Sultan Mehmet'in hocası olan ünlü İslam büyüğü Akşemsettin, 1390 yılında Göynük'te doğmuştur. Asıl adı Şemsettin'dir. Babasının ismi de Hamza'dır. Küçük yaşlardan itibaren ilme ve sanata karşı ilgi göstermiş; kendini yetiştirmek için çalışmış, medrese tahsilini tamamladığında seçkin alimler arasında yer almıştır. Üstün zeka ve anlayışı, yılmak bilmeyen çalışma gücüyle kendini kitaplara adamıştır. Başta İslami ilimler olmak üzere tıp, astronomi, biyoloji ve matematikte zamanının ünlülerinden olmuştur.

Uzun yıllar Osmanlı medreselerinde müderrislik yaparak yüzlerce talebe yetiştirmiştir. Tıp ilminde gösterdiği başarılar çok büyüktür. Bitkilerden ilaç yapılması konusunda devrin tek otoritesi idi. Mikrobu keşfederek insanlığa unutulmaz bir yarar sağlamıştır. Tıpla ilgili eserlerinin birinde, tifo, kolera, tifüs ve çiçek hastalıklarının gözle görülmeyecek kadar küçük canlılar tesiriyle ortaya çıktığını yazmıştır. Bugün mikrobu Avrupalı bir bilim insanı olan Pastör'ün keşfettiğini söylemek mümkün değildir. Çünkü Pastör, Akşemsettin'den 430 yıl sonra yaşamıştır.

Akşemsettin'in asıl ünü büyük veli Hacı Bayram'la tanışmasından sonra başlar. Daha sonra da Sultan Murad'ın emir ve isteğiyle Fatih Sultan Mehmet'in hocalığına tayin edilmiştir. İstanbul'un fethinde büyük yararlılıklar göstermiş, genç sultanı teşvik etmiştir. Fethin en önemli günlerinde surlar önünde şehit düşen Ebu Eyyü el-Ensari'nin kabrini bularak ordunun maneviyatını yükseltmiştir. Fatih Sultan Mehmet ona karşı daima saygı ve sevgi duymuştur. Hatta İstanbul'un fethinden sonra, "Zamanımda Akşemsettin gibi bir zatın bulunmasından duyduğum sevinç, İstanbul'un alınmasından duyduğum sevinçten daha az değildir." demiştir.

İlmi takvası ve kerameti ile İslam dünyasının takdirle andığı Akşemsettin, bütün ömrünce dünya malına, şan ve şöhrete hiç değer vermeden, samimi bir Müslüman olarak yaşamıştır. 1498 yılında doğum yeri olan Göynük'te vefat ettiğinde, başta Fatih olmak üzere bütün Müslümanlar üzüntü duymuşlardır. O, İslam büyükleri içinde daima hayırla anılan müstesna insanlardandır. Ruhu şad olsun.